

بررسی عوامل مرتبط با کیفیت آموزش در مدارس دبیرستان شهر سروآباد از دیدگاه معلمان و دانش آموزان

آرام سعدی^۱

دبیر آموزش و پرورش، aramsadi2025@gmail.com

چکیده

فرهنگ جهانی توسعه و اصلاحات بر مبنای آموزش و پرورش چیده شده است. مفاهیمی چون: دیدگاه حداکثری مبتنی بر خود یادگیری و چگونگی یادگیری (فراشناخت)، یادگیری فرایندمدار و مستقل موجب حرکت تدریجی در باز تعریف مفاهیم اساسی تعلیم و تربیت و در نتیجه رشد و توسعه ی ملی کشورها شده است. از این رو توجه به "کیفیت آموزش" می تواند در بالندگی جامعه ی آینده نقش مهمی داشته باشد. هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل مؤثر بر کیفیت آموزش در مدارس دبیرستان شهر سروآباد می باشد که بر این اساس، جامعه ی آماری پژوهش شامل کلیه ی معلمان شهر چمچمال بالغ بر ۷۲۰ نفر و تعداد دانش آموزان ۱۰۱۵۰ نفر را در برمی گیرد، از این تعداد، ۳۷۰ نفر به عنوان جامعه نمونه پژوهش انتخاب شده اند که ۸۵ نفر معلم و ۲۸۵ دانش آموز پرسشنامه ها را تکمیل نمودند، روش نمونه گیری در پژوهش حاضر تصادفی ساده می باشد، همچنین در پژوهش حاضر، جهت سنجش متغیر عوامل مرتبط با کیفیت آموزش از پرسشنامه ی موسوی و همکاران (۱۳۹۶) استفاده شده است. روایی و پایایی ابزار اندازه گیری، روایی محتوایی و صوری و ملاکی پرسشنامه، بر اساس ضریب آلفای کرونباخ مناسب ارزیابی شده است. همچنین پایایی پرسشنامه برای عامل ویژگی های رفتار حرفه ای معلمان ۰/۹۱، امکانات و برنامه های آموزشی، ۰/۸۹، استعداد کلی و رغبت سنجی ۰/۵۶ و شاخص های خروجی ۰/۷۵ محاسبه شده است، برای تجزیه و تحلیل آماری پرسشنامه ها از نرم افزار SPSS نگارش ۲۸ و آزمون T استفاده شده است. یافته های حاصل از تحقیق نشان می دهد از نظر دانش آموزان، رفتار حرفه ای معلمان بر کیفیت آموزش تأثیرگذار است و از نظر معلمان، امکانات مدرسه، استعداد سنجی و شاخص های خروجی در افزایش کیفیت آموزشی دبیرستان ها نقش دارند.

کلید واژه: دانش آموزان، عوامل محیطی، کیفیت آموزش، معلمان

مقدمه

موضوع کیفیت در اکثر نظام های آموزشی به یکی از مفاهیم اساسی در سیاست گذاری های کلان آموزشی تبدیل شده است. توسعه نیافتگی کشورهای جهان سوم و تحولات روزافزون علوم و فناوری جوامع پیشرفته و در حال توسعه و بسیاری موارد دیگر را می توان جزو مشکلات بیرونی نظام آموزش و پرورش برشمرد که بسیاری از کشورهای جهان مثل کشور ما با آن مواجه هستند. اگر آموزش و پرورش بتواند همه مشکلات بیرونی و درونی را حل کند، بی شک آموزش و پرورش ما از سال ۱۴۰۰ به بعد مسیر تحول کیفی را طی خواهد کرد (حج فروش، ۱۳۹۲: ۹). کیفیت

در روند توسعه ی صنعت و بازرگانی، یکپارچگی اقتصاد جهانی و رشد و اشباع بازار، کیفیت نقش اصلی را ایفا کرده است. در سال های اخیر مسأله ی مدیریت کیفیت از مباحث مهم در نظام های آموزشی دیده شده است (سیف راد و آنسمن^۱، ۲۰۱۸). چرا که کیفیت تدریس و آموزش صحیح دانش آموزان بیشترین تأثیر را بر دانش آموزان دارد (فراهانی، ۱۳۹۴). پژوهشگران معتقدند که یکی از مشکلات اصلی مدارس، بی توجهی به تدریس و کیفیت آن است^۲.

² Durišová, M.; Kucharčíková, A. & Tokarčíková, E.

¹ Seyfried, M. & Ansmann, M.